

Czíslo 17.
29. haprleje.

Bonhaj Bóh!

Lětník 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśdne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Serbiske njedželske logijeno.

Wudawa žo kózdu žobotu w Gsmolerjez knihcizschczeřni w Budyschinje a je tam sa schtwórlstetu pschedplatu 40 np. dostacž.

Miserikordias Domini.

1 Pětr. 2, 20—25.

„Ja žym dobry pastyr“, tak sapocžne žo dženžniſche ſezenje, a nascha epiftola ſkónczi žo s tymi ſłowami: „Wu ſeze wobrocžen i pastyrjej a biskopej waschich duſchow.“ Wobej pokasujetej naš na pastyrſke powołanie naschego Šbóžnika. Tehodla ſpěwa tež hižom Davit w duchu wo Mležiažu: „Tón Knjes je mój pastyr, na niežim ja nisu ujeſměju.“ A tón Knjes pſchiruna ſwoje powołanie tež ſe ſtutkowanjom dobreho ſwérneho pastyra.

Khrystuž naſch dobry pastyr, kiž nam předy dže

1. we ſwojich ſtukach;
2. we ſwojich ſłowach;
3. we ſwojich czerpjenjach.

1. Dobry pastyr dže předy ſwojeho ſtadka. Tak tež tón Knjes. Tehodla praji naſch teſt: „Wón je nam wopízmo wostajíł, ſo bychmy ſledžili ſa jeho ſtopami.“ Ale móžemy my jeho ſtuki cžinicž? Džiwu cžinicž, khorych wuſtrowicž? To ſo tež nježada wot naš, ale ſo bychmy pſchi ſwojich tak myſlili, kaž Šbóžnik. W Khrystužowym duchu dyrbimy ſtukowacž. Jego luboſcz dyrbi naš cžericž. Potom budžemy tež dobre ſtukowacž. Potom budžemy tež dokonjecž, duchownje morwych možiwicž. Sa jeho ſtopami chzemý ſledžicž — to je nowe duchowne žiwenje w luboſci!

2. Wón jako dobry pastyr nam tež předy dže we ſwojich ſłowach. „Zane jebanje žo njeje w jeho rce

namakało.“ Kajke ſu nětko naſhe ſłowa? Dobry pastyr je tym ſwojim tež po ſwojim hložku ſnaty. Kajke jeho kraſne ſłowa ſwědcza wo jeho pastyrſkej luboſczi? „W ſwěcze macže wy cžeknoſcž, dha budžcze dobreje nadžije, ja žym ſwét pſchewiny; Šbóžni ſu cži, kiž duchownje ſhudži ſu; Wón ma ſłowa węczneho žiwenja.“ A ſi wěrnoſcžu běſche pola njeho luboſcz ſjednocžena: „Wón nježwarjesche, hdyz ſwarjeny bu“. Hacžrunje bu hanjeny na kſihižu, wón ſožo nježwarjesche, wón plakasche jeno na ſałlepjeny lud. Duž klinči nam napschečžiwo: „Nawuknče wote mni, pſchetož ja žym cžicheje myſkle a ſi wutrobu ponížny“, kiž ſo wy tak lohko roſhoricž. Wón nježrožesche, hdyz cžerpiſche. O pomylkze ſebi na te hroſne hroženja, kotrež ſu ſlyſhcečž, hdyz ſebi ſchtó myſli, njepravo cžerpicž — tajke hroženja, kaž n. pſch.: „To ja tebi njevodam; to ja tebi wotplacžu“, abo to žalostne hroženje: „Hdyž budu jenu morwy, potom budžesč widžicž, ſchto ſy na mni měl“, abo „Bóh budže tebje ſa to khostacž, ſchtož ſy na mni cžinił“. Njech je nam cžekli, ale ſłodki je tón měr, kiž pſches tajku cžichoseč do domu pſchindže. Krocžmy ſa nim w miloſći a cžichej myſli a tež

3. w czerpjenju. „K temu ſeže wy powołani, dokelž tež Khrystuž ſa naš cžerpił je, kiž je naſhe hréchi na ſwojim cžele ſam woprowaſ na drjewje.“ Šchto je to do ſhwabhy, hdyz ſchtó ſłosceče dla puki cžerpi — ale hdyz wam dobroty dla ſte cžinja a wy to pſchecžerpicze, to je hnada pola Boha. „Pſchetož ſi temu ſeže wy powołani.“ Wón je nam pſchillad Bohu poddaneho czerpjenja a jako

szkłodzienio dýrbimy kódiż sa nim njeść. A tajfe hodźinty
szkłodzijanej pschińdu, hdżeż njebudże strojnymieny se ſwojimi
najlepschimi wotpohladami, hdżeż nam człowjekojo ſle czinja.
My ſpiewamy potom ſ pastyrskiego fhěrluſcha Davitoveho:
„Hacż ja runje fhodžu w czěmnym dole, njeboju ſo žaneho
njeſboža, pschetož ty ſy pschi mni, twój prut a twój ſij
troſchtujetaj mie.“ Wón je poſta naſ a dže ſ nami psche
wſchu nuſu a czerpienje a tež psches poſlednju nuſu jaſo
dobry pastyr a wjedże naſ do ſwojeje njebjeskeje pastyrnię.

Miserikordias Domini.

Psalm 33, 5b.

Hłóś („Spěw. wjeß.” Ž. řil., čo. 5): Knježe, ty sý našča jaſnoscí! —
Gemja radoſtna bo phjschi W cžaſu ſ nowa jutrownym,
Dokelž Knjeſowý hłóś ſlýſchi, Kotryž ſlincži wěrjažym
G rowa, hdźež je w ſmijereži pobył Knješ a žiwjenje jím dobył.

Se nětk row ſo pſcheměniſ Spróznyt do komorki měra;
Gefuſ ſe jón poſwjecžiſ; Gefuſka ſo džerži wéra;
G hrěchom duſcha wurudžena Pſches Knjeſa je wumožena.

Božna troščta hlađa ē roru, Hdyž ma knjeſa živeho;
Češko nadžiju ma nowu; Žunu woblecže džē ſo
Do kraſnoscze knjeſoweje, Býchi ſbóžnih njebjeſſeje.

Dobrotę bo żórło lije Bożeje tať do śwēta,
Rana cžłowěstu śmijertna žije, Rotrež Wumoznika ma;
Jesuś, fērſchta Boži, knježi, K jeho nohomaj śmijercz leži!

Zeho nětk ſo wjeſzelm̄, Dokelž droho wufupjeni
Pſches ſmjerč Žeſuſkowu ſm̄ — G nim tež ſobu pſcheſadženi
Do žiwjenja jutrowneho Žato ſtam̄ czeſla jeho!

Anjeſa Jeſom Chrysta ſwěru Woblecžm̄ ſo we wérje;
Ghóžnu wifhowajm̄ wěru Krucže ſej hacž do ſmjerčze!
Anjeſa žiweho ma wéra! Duž ſm̄ połni Božoh' měra! —

Halleluja klinčji wschudżom W njebjieſzach a na ſemi
Sbožownym nam nětfo ludżom, Powołanym f ſbóžnoſczi;
Jesuſ ſiwoj, naſcha hłowa, Dom naſz f herbſtu ſwiatykh woła! —

Bóh čłowjeka njewopuſchči.

Bodawa R. W.

(Stončenje.)

Tak wotroscze Žurk wjeſeļe — nječ tež hiſcheče husto na nana ſpominajo — pod ſwěrnym dohladowanjom wuja a czech a wophtowasche tež wjeſnu ſchulu. Po tym pſchiindže do města na pſchefupſku ſchulu a bu ſ pſchefupzom a mějesche tež bórkym dobrum ſaſkužbu, dofelž ſ wulſkej ſwěru dželaſche. Woſebje wužiwasche doměru ſtwojeho knjega, wulſkeho pſchefupza, fotryž ieho tehodla tež na wjetſche pucžowanja ſa ſtwoju firmu ſczeleſche. Pſchi tym wſchěm pač Žurk na ſtwojeju druheju starscheju w malej wjeſz̄y njeſaby, ale bě jimaj wutrobnje džatowny ſa wſcho, ſchtož bě a mějesche, dofelž wjedžesche, ſo mějesche to jenož pſches jeju luboſcz a ſwěrnoſcz. Husto jimaj ſ někajkim darom abo tež na druhé waschnje wjeſeļe pſchihotowa. A wonaj tež ſtajnje ſtwojeho Žurka ſ wulſkej wjeſeſcu witaschtaj, hdvž jeju wophta. To pač Žurij cžinjesche, tak husto hacž bě jemu to móžno. — —

— Gąsto poczyna tyma przed nalętnymi synami zofacż, faż tehdy przed wjazdą hacż 20 létami.

Wuj a cęta pſchewywataj w ſwojej pſcheczelnej ſtwicžy, fotraž

ma dženſa ſwiedzeński napohſad, kaž tež jeje wobydlerjej ſamaj. Blido je ſ bělým rubom pſchifryte a na nim ſteji w ſchleňz̄y richelf ſněhovkow. Tež we woſtach ſteja fcžějaze ſwětſi. Mařka, w njedželsſej draſcže, woſolo ſhachli tepze, jeje mandželsſi, tež pýſchnu draſtu wobleczeny, ſtuduje nowiny. — Nadobó ſo durje wotetwraja a nutſ ſaſtupi rjany młody mužſki we woſebnej cžornej draſcže. „Cžeta! Wujo!” a: „Surjo! Surjo!” wuſčnſchisſ a wſchitz̄y tſjo ſo wutrobnje witaja.

„Czých waju pszechwatac̄ a tehodla czah prjedy motjedzeh,”
Surij ſo ſmějo praſi.

„Ty schibało!“ cęta pſcęcęzniwoje ſtwarjo ſnapſcęcziwi, „nimam nětk hiſcęze wobjed hotowy!“

„Dha wupijemy prjedy schalku czopleho, njewérno Žurjo?“
pſchida wuj.

„Lubjerač, mujo, njejkym sa došlo tajki dobrý ſhoſej piš,
faž jón cžeta warí.“

Ssydnymchu ſo ſa bliđo a dachu ſebi kfoſej a zaſtu ſmijedom
derje kłodźicż. Ręczachu ſebi wo ſwojich naležnoſczech, wažnych
ſa Ŝurja, taž tež ſa wuja a c̄etu.

Turij bě na dlějschim pucžowanju sa ſtwojeho knjeſa w Amerizy
pobył a ſo tam w jenym pſchimóřſkim měſcze ſi jenym knjeſom
ſejnał, kotrýž bě ſi nim runeho mjená. Bě to bohatý wudowž, ko-
trýž ſtrowoſcze dla pſchi morju pſchebhwaſche. Turij bě ſi nim
wjažy frócz hromadu pſchiſchoł, dofelž bě tón knjeſ tež wobſedźer
wſchelaſich twornjow, a pſchi tym běſchtaj ſebi wo jeho domiſnje
powjedało. Hdych bě jemu Turij ras ſtawiſtu ſtwojeho živjenja
wupowjedał, — mějesche ſi temu mužej wěſtu dowěru — poſtaný
wón na dobo, hdych bě hižo předy Turja husto ſi praſchenjem
pſchetorhnył, a ſawoła: „Turjo! Turjo! tu dyrbju tebje namakacž!“
— Turio moðci ſchtož ſhnu na tebi činiſt!“

33 Samhunum mořomisů řečenou Čtrnácti. Že

W gumißtym idźwiliu pójdu ſurj, tóto mejeſuhe pójdeb gudu
a padże ſwojemu nanej woſoł ſchije.

Tak beschtał po nan a byn po wjazdzie hacž 20 letach jažo namakałoj. Nan bě tehdy runu gmuhu do Ameriki wotjēł, hdżež bě pod swojim prawym mjenom na wschelake waschnje ózělo a sastojistwo pytał. Mějesche hórkę bědżenie tam w Amerizy. Bě žeby skóncznie ras něschto nahromadźił, pschińdże njesbože a wscho bě sažo precž. Tak ſo jemu něschto ras ſendże. Skóncznie salubowa ſo do njeho bohata wudowa a tak ſo woženi a bu wobhe- dżer nahladneho samoženja. Hdž móżesche nětko bjes wscheje swonkownieje nuſy žiwych bycž, dha pschińdże ſnutſkowny njemér wo ſanđzenym žiwjenju a ſwědomnje, fotrež bě prjedy psches džělo a staranie pohluſhicz spytal, ſo jeho nětko wótsischo a wótsischo praschesche: „Hdże masch Ŝurka?“ Tola ſo hańbujo psched swojej żonu, fotrež bě prajil, ſo je bjes pschiwuſnych, ſo hańbujo tež psched ſnathmi bohacžam, njebě ſo ſmužił, ſo ſa Ŝurjom wob- honjowacž. Bołoſna khoroscz, fotraž bě na njeho pschiſchla a jeho njepſhestawajzny cžwiłowaſche, bě jeho wutrobu ſažo ſtwierdžila. Seho myſl ſo tež njepſheměni, hdž jemu ſmijercz mandželsku rubi, fotraž bě jemu jeho dny bołoſcze polóžicž spytala. Bě to frótko do Ŝurjoweho wophta w Amerizy było. Wón bě po tym wuh- jenie pschi morju a pola ſławnych lekarjow pytał, ale podarmo. Pomalku bě ſo jemu w tutym čaſzu wutroba ſmijehcžila a wón ſo pocža žedžicž po jenej lubowazej duschu. Duž ſo ſeſna ſ Ŝurjom. Cžuijesche njesnatu pschikhilnoscz ſ tutemu zufemu a namaka ſkóncznie w nim ſwojego — byna.

Wjegèle bě wulfe, ale — frótfe.

Surij bě ſo někotre dnj po tutjim dnju wjeſela a ſboža do
druheho města podal, ſo by tam ſi někotrymi pſchekupzami tworow
dla jednač. Lědma bě tam džeń abo dwaj pſchebýwač, bu k ſwojemu
nanej wróćzo ſawołanč, fotrehož bě nahle czežka thoroſcž nadpadnýka.
Surij, ſo hnýdom wróćiwschi, namaka nana na ſmijertnym ložu.
Džeń poſdžiſcho bě njebohi a ſawostaji Surjej zyše ſwoje ſamoženje.

Po nanowym pohrebje poda ho Jurij, twornje a wscho druhe wobbedzenstwo w dobrych rukach wostajiwski, wrózgo do Europh, wrózgo k wujej a k czecze.

Miejsce w mykach, ho s nimaj do Ameriki na swoje wobbedzenstwo pschedydzic. To nimaj tez tu pschi kosej roskladze, tola wuj a czeta nochyschtaj niezo wo tym wjedzecz, chyschtaj wostacz w swoim tak lubym, rjanym wóznym kraju, w krajobraz domisnje. Jurje, kotreho to psche jara nepschedywata, shré ho pschi jeju słowach, s kotrejmiż swoju domisnu kawaleschtaj, wutroba. Wón dżeju tez snajesche; bě dże w njej wotrosti a luboscz k njej doby tez w nim. „Wuj! czeta!” sawola, „ja wostanu pschi wamaj. Pschedam swoje wobbedzenstwa w Amerizh a mi budze lózko, swoje samożenie tu w kraju prawje nałożic. Hoi, tak sezinju! Alle wój czehnjetaj ke mni a tak wostanem w hromadze kaž prjedy! Tola niz w sakurjennym mescze, ale wonkach na kraju w krajobraz pschirodze!”

Intronne živjenje.

(Psalms 89, 2.)

Hłos (B. mis. harf., č. 101): Halleluja! Boha kawalicz —.

Abo (tez 344): Božo, knijeze teho sweta! —

Ja szym sbóznie swiezelny,
Dokelž Wumoznika mam
Žiweho a siednozeteny
S nim nětk czahnu k njebiesam;
Chzu wschak junu herbowacę,
Schtož ma Wózjez dżeczem dacę.

A muda swérnych wobsbożaza,
Duscha, Jezuż ham czi je;
Twoju sbóznośc sawećzaza
Sswera jeho wostanie! —
Prawdu Božu pósnowasch,
Domoj hicz hej požadasch.

Spewacž kherlusich wobhna-
dženy
Móžu nowy wyskajo,
K herbstu w swiatych wuswoleny
Gadowacę tu hžom ho,
Mot towařscha wodženy,
Kíž je Jezuż pschedzelný.

Wspowjedacž dobrociwość
Jesużowu njemóžesč,
Se swojim hdzj jeho miloſć
Kawalicz dostojnie rad chzesč
Eptom sbóznie wyskazym
W duchu s Boha wieželym.

Kniesoweje wěsty swerty
Stupam troskniye do předka;
Hnady połnoſć džel je wěry,
Notraž sawdawſ herbstuwa ma;
Weczneje s kniesom njebieski
Pokoj mi ho poslicz.

Stajniye w jutrownej tak khol-
džisch
Radoſci psches živjenje
A ho s kniesom swérnym wodžisch,
Kíž czi pastyr dobrý je;
Pschewo cze wschak schlituje
A dom junu dowjedze.

Halleluja radoſciwe
Spewam sbózny Sbóznikę;
Gadowanje s njego Žiwe
Czećpam w zusobje tu ſej,
Doniž domoj doczahnu
A raj weczny dostanu! —

U.

Sažne wobroczenje.

Werne a wuzitne powjedańčko se starscheho čaša.
(Potraczowanje)

Ja běch ho předz maczerje a džorvi snyhl. Macz hladasche zlyh čaš naju rosręzowanja s wulkej frudobu na swoje džeczo. Na to džach k Mariji:

Ja ho nadzijam, so wy saczucze Božje bliskoſcze wuziwacze a ho zlye temu dorěicze, kotrež je hacž dotal s wami byl a was stajniye wobarnował, haj, kíž waž do raja najczesczisze radoſcze powjedze, hdžez njezmjertne dusche dokonjaných prawych bydla.

„Ja ho nadzijam, so to móžu, mój luby knijeze! Moja duscha je wot krótkoho čaša hem s mrózcelemi poczehnjena; ale na tym su wina s džela moja wulka słaboscz a te bołoscze, kotrež na

zlym czele czećpu, s džela te duchowne spytowanja, w kotrejchž chze ho mi sedacž, jako by Chrystus žeaneje luboscze ke mni njemel a jako bych ho ja sjebała.“

Dawacze dha ho w tajkim spytowanju pschedwinycz a požlu- chacze na tajke dwelowanja klabeye wutroby? Mózecze wy, kíž scze tak wjele wopokaſtwow jeho śmilnosće dostawała a hishcze pschedzo dostawacze, na jeho lubosczi dwelowacž?

„Né, luby knijeze; ja szym tola s wjeticha mózna doſcz, jeho luboscz sjanje saczuvacž a tuto saczucze salhowacž. Ja njecham rada k swoim sbytknym hrécham hishcze tón pschedzinicz, so bych sjanje dobrotu Božu, kotrež szym na swojej duschi shoniła, nje- spósnala; ja szym wjele bóle winoja, Boha sa to kawalicz a jeho świate mieno czeſcžic.“

Schtoha ho wam ſda, kaf stejesche s waſchej duschu, prjedy hacž je waž hnada powoala?

„Mój knijeze, ja běch horda, lohkosmyžlena holza, zlye hłupa na drastu a na pschu; ja lubowach swet a schtož na swécze je. Ja szym pschedzo pola swétnej smyžlenych ludzi klužila a njeſkym Ŝenje to sbože mela, so bych pola ludzi na klužbje byla, kíž bych sweru kemski kłodzili swoju czeledž. Sweru k Božej klužbje džerželi a so wo dusche swojich klužobnych starali. Ja husto nježelu te msczi kłodzach, ale wjele bóle w tym wotpohladzaniu, so bych na druhich hładala a druzh na mnje hładali, hacž ho bych so modlila, spewala a na Boże słowo požluchała. Ja měnjač, so szym dobra doſcz a móžu tajka sbózna bycz. Pobožnych ludzi snyescz njemóžach, haj ja ho jim śmějach a jich hanjach. Ach! ja běch we wulkej czemnoſci Žiwa, njewjedzach niezo wo puczu sboža, njemodlach ho Ŝenje a njeſnajach żałobnym strach, w kotrejž ho moja duscha namakaſche. Ja chzych sa dobru džowlku placzic a ho s tej kawalbu, kotrež mi dawachu, jara wulka czinjach. Ja pytach pschedzistojnemu waschnia bycz a sadžerzowach ho pěknje doſcz; k temu nuczesche mje czelna a swetna mudroſć. Ja pak njeſnajach ani Boha ani Chrystusa a njestarach ho sa swoju duschu; budzich tajka wumrjela, by hela se wſchém prawom moja muda byla.“

Kaf dolho to je, so scze to przedowanje kłyscheli, kotrež je waž, kaž wy prajicze, psches Bože żohnowanje k polucze wubudzilo?

„To je skoro pječz lět.“

Kaf dha ho to ſta?

„Ja we na kniežim dworje klužach. Kaf moje knieſtwo sa džiw hdzj do Božego doma pschedzic, tak tez wone swojim klužobnym ředom sa lěto někotre rasy wotpuschci, ke msczi hicz a to hishcze jara njeradz. Ja běch wot swojich kniežich jara rjanu nowu drastu dostała, w tej samej chzych ho rada pokasacž a proschach teho dla swoju knieni, so by mi dowolila ke msczi hicz. Wopravdze mje niezo druhe k temu nječerjesche hacž hordoscž. Temu knieſej pak ho spodobasche, to k mojemu wumrjenju nałożicž.“

„Ja džech po tajkim ke msczi. Zyrkej běſche jara połna. Ja ho husto dopomjam, kaf tehdom s mojej duschu zlye hinal stejesche, džli nětlo. Tak dolho hacž spewachu, spewach bje wſchich myžlow ſobu, hladach wokolo ho a pytach druhich woczi na ho czahnicz; ja běch swobolekana kaž wjele druhich swétnej smyžlenych holzow, wjele wobebnich, hacž ho klužobnym džowlkam saleži, a jara wjele hinal, hacž ho sa poniznu hréchnizu hodzi, katraž je wot Žiwyh saczuczow pěknoscze a pschedzistojnoscze pschedzena. Na mojej hlupei psche móžesche ho sjanje doſcz pósniacž, kaf s mojej duschu steji. Runje tak sadžerzach ho pschi spoczątku przedowanja.“

(Pschedzistojnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

„Lid budze pschedzistwo ludu postanyč a kralestwo pschedzistwo kralestwu, a budze móz a hłód a semjerženje tam a hem“

(Mat. 24, 7.). Tak ſo ſměje po ſłowje Jeſuſowym ſmjertne bědženje ſwěta. S zyla ſo malo na to ſpomina. Tu maju ſboža a wježela doſč, tam tak wjele džela a wobſtaranja. Bože ſlóncežko tola ſchadža a dže dom jedyn džen ſaž druh. Strowi du ſpacž a ſtrowi ſtawaju; ſchtó ma pſchi tym lóſcht a čaž, na ſwój kónz myſlicž! Ale je dha cžloweſkej, dokež hiſcheze na pucžu je, něſchtu nuſniſche, hacž ſo by ſtajnje wopomnił, hdže dže a tak k ſwojemu wotyknjenemu kónzej dónđe? Boh luby knjes ſo wo to ſtara, ſo býchmy to njeſabyli. Wón ſczele jako ſwojeho pôbla ſwoje ſlowo a dawa je předowacž tam a ſhem a ludžom prajicž, ſo dyrbja „to pſchichodne město“ phtacž, a ſczele ſwojeho ſuroweho žnejza „kñjercž“ ſe ſhwedčenjom, ſo ſu cžlowiske džecži „jało trawa, kotaž wſchak býrſy ſwjadnje“. Schtóż ſebi to k wutrobie woſmje, budže mudry. — S cžažami pak tón knjes njebjefow a ſemje njerěcži jenož tak, ſo je we ſwójbje a woſhadže klyſhcež, ale ſo zyłemu ſwětej ſjawnaj budžetaj jeho hlož a ruča, ſo dyrbji ſo wſchudžom widžecž a klyſhcež. Tak kniežomni ludžo ſu, hacž runje ſteja. Tak žadyn ani ſwoje ſbože ani ſwoje živjenje ſe ſwoje možu abo roſomom ſebi ſdžeržecž njemóže.

— We Franzoſkej pſchi měſče Courrières dželaju tyžazh hľuboko pod ſemju we wuhlowych podkopkach. Věſche wón danou pſched jutrami, dha někotre ſta ſtopow hľuboko pod ſemju na njeſnate waſchnje woheň wuńđe. Hnydom ſo na to dachu, kolo woſkolo džery a pucže ſamurjowacž, ſo býchu woheň ſaduſhli. Ludžo kaž hewaſ dželachu bliže a dale na ſwojich měſtnach. Duž ſo na dobo wulke woheňowe njeſbože ſta. Woheň lecži pſcheſe wſchě pucže a ſ nim mórfi powětr. Kaž w jenym woſomiknjenju ſu na dwanače ſtow ſtrowych, cžerſtowych dželacžerjow roſtorhan, ſpaleni abo ſaduſheni — hľuboko pod ſemju. A býrſy horjekach tyžazh: žony, džecži a starschi plakaju a žaloſeža wo tych jim tak nahle a ſtraſchnje ſhubjenych. — Zyl ſwět na wulkim njeſbožu wutrobnje džel býrjeſche. — Cžlowiek je w ſwojim živjenju jako trawa, kotaž rano ſeje a býrſy ſwjadnje!

Niz doſho po tym, jako ſo jutram bližachmy a hotowachmy, bu druhia wutrobuňujoza powjescž po zyłej ſemi roſnježena. W rjanej Italskej je woſebje kražna krajinia woſkolo města Neapla. Wjele tyžaz ſe wſchitkých krajow a ludow tam kóžde lěto pucžu, ſo býchu ſebi tamne rjanoscze města, mórfkeho brjoha ſ luboſnymi měſtačkami a wžami wobhladaſi. Njedaloko města pak ſo ſběha wulka cžmowa hora. Šeje wjerschka ſo ſtajnje jako ſ wulkeho wuhenja dym wala. To je wot starých cžažow woheňpluwaza hora Besuv. Je w ſnatych lětſtokach cžlowiekam, kij we woſkonoſczi hydlachu, pſchezo ſažo wjele ſchfodh a staroscze načiniła. Hžom w lěže 79 po Khrystuſowym narodje je zyłe město ſ tyžazami cžlowiekow w krótkim ſkónzowala a pohrjebała. — Nětko běſche krótko pſched ſhwathym dnjemi. Woſkonoſcz tam ſtejſche w naj-kráknischem naletnej pýſche. Dha ſo njejabžy wulke ſtraſchné ſemje-řjenje ſta. Wſchitko ſo tſchaže a khabla, ſo ſběha a pada. Ludžo ſe ſtysknym woſanjom cželaju ſe ſwojich domow. Murje ſo pukaju a tu a tam ſo kheža hromadu wali. Na horje ſteji wulka cžemna mróčzel, kotaž rucže do wýžokoscze a ſcheroſoscze roſeže. Płomjenja bija hacž k njebiju horje a klyſhcež je ſtraſchné ſchu-mljenje a rucže. Doſho njetraje dha mróčzel cžehnje na někotre wžy a měſtka a ſ njeje ſo pýpa cžoply pěſk a parjazh popjet. Wſchitko ſo ſacžemni, ſlóncežko njeje wjazh widžecž. Wſchudžom ſtyskne woſanje, plakanie, modlenje a cželanie. Kóždy ſphta ſe ſwojimi ſe ſwojeho doma to ſlepſche, ſchtož wobſedži, ſhrabnež, ſobu wſacž abo wotwjeſcz. Cžezko jachlo horzeho powětra a popjetla dla, kótryž ert a wocži napjelni a wupraži, kóždy cžela w ſtrachofczi ſ města, hdžež mějſche hacž dotal ſwoje ſawoſtacze a ſbože na ſemi. Tak wjele pak pod roſpadankami powróčených

twarzjenjow morwi abo žiwi pohrjebaní leža, ſchtó to wě a ſchtó ſo w tej ſtrachocze wo to prafcha! Ale nojhóřſche hakle pſchiúndže. Š horj dele pōčnu ſtraſchné rěki běžecž; žehliwe rěki roſechkřeneho ſamjeniſchčza. Wjele, wjele ſtopow ſcheroſa a tak wýžoka, kaž maše khež, khwataſu ſ horj dele, ſo cžiſhčza pſches wiowice a ſadowe ſahrody a bliža ſo ſtajnje někotrym měſtkam. Schtož tajka rěka (lava mjenowana) doſahnje, to ſo hnydom ſapali abo to je kaž na wěčnje pohrjebane. Hdžy mjenujz ſuta lava wuſtudnje, dha budže ſamjeň, twjerdy kaž želeso. Tak wot tak mnoho ſtatoſa tež to měſtko nictó wjazh njeſnaje a njenamaka, hdže něhdž ſtejſche. „Kak kniežomni ſu wſchitzh ludžo, hacž runje ſteja!“ Tam w katholſkim kraju ſu w dalszej woſkolnoſczi, hdžež popjet padacze a ſo na honach a w ſahrody wſchitko ſpari a ſwjadný — tu a tam padacze tak tolſež, ſo ſo tſehi ſlamachu — w modlerſkich czahach ſe ſhwězami, wobrasami ſwojich ſwiatyh a zyrfwinymi khorhojemi ſpěwajo, proſcho a ſkiwlo pomož a wumozjenje wot teho ſteho phtali. W jenym měſče dyrbjeſche jich ſwjata Han a w druhim jich ſwjatý Januarius wot njeſboža a ſtraſchnoſcze wumóž. — Nasch knjes a ſbóžnik je nam prajil, ſo junu tajki džen ſtysknoſcze ſa zyl ſwět pſchiúndže, haj tak ſtraſchny, ſo budže ludžo prožycž: „Hory, padacze na naſ, a hórk, pſchirkywacze naſ!“ A njebudže žadyn wumoznik, kiba jedyn: Jeſuš Khrystuš, wczera a dženža a do wěčnoſcze. Derje temu domej, hdžež maya k njeju žadanje, hdžež wón ſe ſwojim jutrownym poſtronjenjom pſchezo ſ nowa do ſrjedža ſtupa a praji: Mér budž ſ wami! Hdžež jeho lubuja a jemu ſluža, tam ſo njeboja žaneho njeſboža, tež w cžemnym dole niz. Wſchak je tón knjes jich paſthř, jich wu-kuwanje ſtajnje a pſchezo. — r.

— Pſchichodnu nježelu ſměje ſo wulki ſwjedžen ſchlesyſkeho provinzialneho towarſtwa ſa ſnutſkowne mižionſtvo we Wojerezach. Rano we 8 hodž. budže němska ſwjedženſka Boža ſlužba ſ predo-vaňom knjesa duchowneho Petersa ſ Lignizy. Dopoldnja w 10 hodž. budže ſerbſka ſwjedženſka Boža ſlužba a budže na njej predo-vač ſaře ſarař Jakub ſ Nježwacžidla. Wjecžor we 8 hodž. budže ſwójbym wjecžor ſ pſchednoſchkami. Wjy ſo wjeſeliny, ſo je ſo tež ſerbſka ſwjedženſka Boža ſlužba ſarjadowala a ſo je ſo ſa predarja poſtajil pſchedbyda naſcheje ſakſeje ſerbſkeje duchowneje konferenz. Je to rjane ſrjedženje ſa to, kak ſerbſy duchowni Pruskeje a ſakskeje w jenym duchu a w jenej myſli ſo prožuja ſa duchowne ſbože ſerbſkeho ſuda. Po ſerbſkich ſemſchenjach budže tež pſchi zyrfwinych durjach blido poſtajene ſ naſchimi ſerbſkimi cžažopisčami — ſ naſchim ſopjenom ſa ſnutſkowne mižionſtvo „Pomhaj Boh“, ſ Mižionſkim Póžlom, ſ ſopjenom „Tón knjes je mój paſthř“, kótryž porjad ſerbſkich Božich ſlužbow w Draždžonach woſjewja. Tele ſopjena budža ſo roſdawacž. Tež budža tam knihy naſcheho ſerbſkeho lutherskeho knihowneho towarſtwa na pſchedan. Boh žohnuj mile tónle ſwjedžen ſ ſbožu ſwjatého ſkutka ſnutſkowneho mižionſtwa.

— Nowa želesniza wot Radworja do Wóſborka ſo pónđelu 30. haprleje ſwjedženſy wotewri.

Dalishe dobrowolne darž ſa wbohe armeniſle ſyrotu ſ pomož w nufy:		
Knjes ſarař ryežer Jakub w Nježwacžidle . . .	5 hr.	— np.
S Rakečjanſkeje woſady:		
Wot ſerbſkich žonow w Rakezach ſkladowane . . .	16	15 "
Maria Schimanec w Rakezach	1	" — "
N. N. ſ Nižeje Wžy	—	50 "
N. N. ſ Komorowa	1	" — "
Na Kucžanez kſchcžiſnach w Trupinje ſkladowane .	8	5 "

Hromadže: 31 hr. 70 np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobný džak.

Gólcž, redaktor.